نام ونام خانوادگی : پایه و رشته: دوازدهم انسانی دبیر مربوطه: ایمانی ساعت آزمون:۸:۳۰	بسمه تعالی مدیریت آموزش و پرورش ناحیه ۳ تبریز دبیرستان غیر دولتی برهان (دوره دوم)	تاریخ امتحان: ۷ / ۱۰ /۱۴۰۲ مدت امتحان: ۹۰ دقیقه تعداد سوالات: ۳۱تعداد /شامل ۳ صفحه نام آزمون: علوم فنون ۳

تاریخ ادبیات: (۲ نمره)

۱	شاعران دوره بازگشت به چه سببی به پیروی از اسلوب های کهن پرداختند؟	۰/۵
۲	مهمترین اثر ترجمه شده در دوره بیداری چه نام دارد ونوشته کیست؟	۰/۵
۳	همه گزینه ها به جز گزینه ..... از آثار پژوهشی » محمّد تقی بهار است؟ الف – تاریخ تطّور نظم فارسی ب – سبک شناسی پ – تاریخ بیداری ایرانیان ت – تاریخ مختصر احزاب سیاسی ایرانیان	۰/۲۵
۴	اولین کسی که در ایران به نوشتن نمایشنامه فارسی پرداخت ،چه کسی بود ؟	۰/۲۵
۵	بیت زیر سر آغاز سروده کدام شاعر دوره بیداری است؟ « آن زمان که بنهادم سربه پای آزادی دست خود زجان شستم از برای آزادی»	۰/۲۵
۶	توضیحات زیر در مورد کدام شاعر ایرانی است؟ « شعرش ساده ودور از پیچیدگی بود . وی مضامین وطن دوستی وستیز با نادانی را با آوازی زیبا وپرشور می خواند.»	۰/۲۵

سبک شناسی (۲ نمره)

۷	زیر کلمه مناسب ودرست خط بکشید. الف – حدواسط سبک هندی وسبک بیداری سبک..... است. (بازگشت ادبی – معاصر) ب – بنیادی ترین تفکر وخواست مشروطه خواهان چه بود؟(آزادی – قانون)	۰/۵
۸	درست ونادرست بودن جمله های زیر رامشخص کنید. الف – نثرهای دوره بیداری به ویژه نثر داستانی به موضوع تنفّرازخرافات می پردازد. درست – نادرست ب – در نثر دوره بیداری ترکیب های عربی ناآشنا زیاد دیده می شود . درست - نادرست	۰/۵ ۰/۲۵
۹	کدام گزینه در بردارندۀ« سطح ادبی »شعر دورۀ بیداری نیست؟ الف – ازنظر موسیقی وعروض گروه سنت گراپایبند به سنت های ادبی بودند. ب – شاعران به قالب های مستزاد وچهارپاره وسرودن ترانه رغبت نداشتند.	
۱۰	از عوامل کم توجهی شاعران به کاربرد جمله ها وترکیب های زبانی درشعر دوره بیداری دو مورد بنویسید.	۰/۵

www.kanoon.ir

۱۱	ازشاخه های ارزنده ای که درنثر دوره بیداری چشم نواز است ، طنزسیاسی.....است.	۰/۲۵
	موسیقی شعر: (۶ نمره)	
۱۲	**وزن سومین پایه آوایی بیت زیر بنویسید.**	۰/۵
	شفای این دل بیمار جز لقای تونیست طبیب جان خرابم کسی ورای تونیست	
۱۳	**بادرنظر گرفتن بیت زیر به سوالات پاسخ دهید:**	۱
	« پیش کمان ابرویش لابه همی کنم؛ ولی گوش کشیده است ازآن گوش به من نمی کند»	
	الف – مصرع دوم بیت را تقطیع هجایی کنید.	
	ب – اختیار شاعری زبانی درمصرع دوم بیت ،در کدام هجا به کاررفته است؟نوع اختیار آن را بنویسید.	۰/۵
۱۴	**مصوّت بلند «ی » درچه صورت همیشه کوتاه و مصوّت بلند «و » درچه صورت همیشه بلند تلفظ می شود؟بامثال توضیح دهید.**	۱
۱۵	**تقطیع مثال های زیر ، به صورتی که بین کمانک تقطیع شده است، باکدام اختیار شاعری مطابقت دارد؟**	۰/۵
	الف – بهانه (u --) ب – جادویی (-u-)	
۱۶	نشانه های بیت زیر را به **دو صورت** برش دهید، پس از تعیین پایه های آوایی ، **وزن** هریک را بنویسید.	۲
	« کشتی شکستگانیم، ای باد شرطه برخیز باشد که باز بینیم دیدار آشنا را»	
	الف -	
	ب -	
۱۷	**با توجه به بیت « دردام فتاده آهویی چند محکم شده دست و پای در بند » مصوّت بلند واو چگونه تلفّظ می شود ؟**	۰/۲۵
۱۸	**پاسخ درست را از داخل کمانک انتخاب کنید.**	۰/۲۵
	باآنکه جیب وجام من از مال ومی تهی است ما را فراغتی است که جمشید جم نداشت	
	(همسان دولختی – ناهمسان)	
	زیباشناسی (۶نمره)	
۱۹	بیت های زیرکدام آرایه ادبی رانشان می دهند؟ دانستهٔ تاریخی خود رابیان کنید.	۱
	الف – این مه که چون منیژه لب چاه می نشست گریان به تازیانه افراسیاب رفت	
۲۰	**ب – چون جواب احمق آمد خامشی این درازی درسخن چون می کشی**	۰/۵
	دربیت زیر آرایه« تضمین» رامشخص کنید ؛ حافظ ازشعرکدام شاعر تضمین کرده است؟	
	حافظ از جور تو ، حاشا که بگرداند روی « من از آن روز که دربند توام ، آزادم»	

www-kanoon-ir

۲۱	**آرایه لف ونشر را درابیات مشخص کنید ونوع آنها را بنویسید.**	۱/۵
	الف – فرو رفت و بررفت روز نبرد به ماهی نم خون وبر ماه گرد	
	ب – گر دهدت روزگار، دست و زبان زینهار هرچه بدانی مگوی ، هرچه توانی نکن	
۲۲	باذکردلیل ثابت کنید،در بیت زیرآرایهٔ متناقض نما به کار رفته است؟	۰/۵
	مادرعصراحتمال به سرمی بریم / درعصرشکّ وتردید /درعصر قاطعیّت تردید / عصرجدید	
	برای ابیات زیر ، آرایهٔ مناسب را از داخل کمانک انتخاب کنید.	۰/۵
۲۳	**الف –این که گاهی می زدم بر آب وآتش خویش را / روشنی درکار مردم بود مقصودم چوشمع**	
	(متناقض نما – تضاد)	
	ب – مرانصیب غم آمدبه شادی همه عالم چراکه ازهمه عالم محبّت توگزیدم	
	(متناقض نما – تضاد)	۰/۷۵
۲۴	آرایه های « مراعات نظیر –تلمیح – تضمین »را دربیت های زیر مشخص کنید.	
	الف – درویش **بی مروّت نیارامد تافقرش به کفرانجامد کادَ الفقر ان یکون کفرا**	
	ب – شعاع درد مرا ضرب در عذاب کنید مگر مساحت رنج مرا حساب کنید	
	پ – بی تو در آتش محنت چوخلیل گویا درچمن ولاله وریحان بودم	۰/۷۵
۲۵	**تلمیح به کاررفته دربیت را توضیح دهید.**	
	« یوسف به این رهاشدن ازچاه دل مبند زقعر چاه برآمد به اوج ماه رسید»	۰/۵
۲۶	**تضمین موجود درگزینه ها راپیداکنید وارتباط تضمین را با قسمت های دیگر متن مشخص کنید.**	
	الف – مکن گریه برگور مقتول دوست قل الحمدالله که مقبول اوست	
	ب – چشم حافظ زیر بام قصر آن حوری سرشت شیوهٔ جنات تجری تحتها الانهار داشت	
	نقد و تحلیل نظم و نثر: (۴ نمره)	۰/۷۵
۲۷	**بیت زیر را ازنظر قلمرو فکری تحلیل کنید.**	
	درنیابد حال پخته هیچ خام پس سخن کوتاه باید؛والسّلام	۱
۲۸	**این سروده را ازنظر ادبی بررسی کنید (دو مورد بنویسید)**	
	« گریه را به مستی بهانه کردم شکوه ها زدست زمانه کردم	۰/۵
۲۹	**آستین چو از چشم برگرفتم سیل خون به دامان روانه کردم»**	
	بیت عارف قزوینی ،بیانگر چه مضمونی از شعر دورهٔ بازگشت وبیداری است؟	۰/۵
	« ازخون جوانان وطن لاله دمیده / از ماتم سروقدشان سرو خمیده»	
۳۰	**هریک ازویژگی های زیر،مربوط به کدام یک از قلمروهای سه گانه شعرونثر دوره بیداری است؟**	(۱/۲۵)
	الف –رهایی ازقید وبند هادرنثرمصنوع ب – پرداختن به حقوق مدنی زنان	
۳۱	باتوجه به متن دهخدا به سوالات پاسخ دهید.	
	«باری ،چه دردسربدهم؟آن قدرگفت وگفت تامارا به این کارواداشت.حالا که می بیندآن روی کاربالاست،دست وپایش راگم کرده ، تایک فرّاش قرمزپوش می بیند،دلش می ثپد.تابه یک ژندارم چشمش می افتد،رنگش می پرد.هی می گوید:امان از همنشین بد».	
	الف- سه مورداز ویژگی های زبانی نثردوره بیداری رابنویسید. ب – دومورد از ویژگی فکری متن رابنویسید.	
	موفق باشید	

www-kanoon-ir

ریزبارم فنون ۳ دبیرستان برهان دی ۱۴۰۲

تاریخ ادبیات وسبک شناسی۴ نمره

۱-به سبب فقر فرهنگی جامعه وسستی ورخوت حاکم برادبیات۰/۵ ۲- سرگذشت حاجی بابا ی اصفهانی اثرجیمزموریه۰/۵

۳-پ ۰/۲۵ ۴- میرزا آقا تبریزی ۰/۲۵ ۵- فرخی یزدی ۰/۲۵ ۶- عارف قزوینی ۰/۲۵

۷- الف – بازگشت ادبی ب- قانون ۰/۵ ۸- درست ب- نادرست ۰/۵ ۹- ب ۰/۲۵

۱۰- اغلب شاعران صرفا به محتوا گرایش داشتند- برخی ازشاعران تسلط کافی به ادبیات کهن نداشتند- برای آگاه سازی مردم وانتشار آثار و روزنامه ها ناگزیر بودند به شتاب شعر بسرایند فقط ۲ مورد ۰/ ۵

۱۱- اجتماعی ۰/۲۵ موسیقی شعر۶ نمره

۱۲- مفاعلن ۰/۵ ۱۳ – گو ش کِ شی دِ اَس تَ زان گو ش بِ من نِ می کُ نَد ۱ ب – هجای۸ حذف همزه ۰/۵

۱۴- ی درمیان کلمات ساده یاکلمه باپسوند یاپیشوند بیا گیاه همواره کوتاه است ودر کلمات تک هجایی بو جو مو رو همیشه بلند ۱

۱۵- بهانه- بلندتلفظ کردن هجای پایانی ب- کوتاه تلفظ کردن مصوت بلند تغییر کمیت ۰/۵

۱۶- مفعول فاعلاتن مفعول فاعلاتن - مستفعلن فعولن مستفعلن فعولن۲

۱۷-کوتاه تلفظ کردن مصوت بلند ۰/۲۵ ۱۸- ناهمسان ۰/۲۵

زیباشناسی ۶ نمره

۱۹- تلمیح بیژن ومنیژه جواب احمق سکوت است ۱

۲۰- مصرع دوم –من از آن روز که در بند توام آزادم - سعدی ۰/۵

۲۱- الف- مرتب ب – فرو رفت لف ۱ ماهی نشر۲ ماه۱/۵ ۲۲- قاطعیّت تردید با قاطعیّت تردید داشتن درکلام به شکل ادبی وهنرمندانه تناقض دارد۰/۵ ۲۳- الف تضاد ب متناقض نما ۰/۵

۲۴- الف – تضمین ب – مراعات پ - تلمیح ۷۵/

۲۵- حضرت یوسف بادسیسه برادران به چاه افتاد وبه اوج رسید ۰/۷۵ ۲۶- الف – سوره حمد آیه قرآن ۰/۵

نقد وتحلیل۴ نمره

۲۷- کسی که راه عشق را طی نکرده وبی تجربه است ونمی تواند احوال پختگان وعارفان را دریابد۰/۷۵

۲۸- اغراق- سیل خون تشبیه- آستین برگرفتن کنایه ۱

۲۹- وطن دوستی – ستیز با نادانی ۰/۵

۳۰- ادبی – فکری ۰/۵

۳۱- الف- نثر ساده قابل فهم- جمله ها کوتاه- واژه های عربی مثل ژندارم- اصطلاحات عامیانه

ب – باهوشیاری بازبان طنز وتمسخر به جنگ بامفاسد اجتماعی می پر دازد واز تجدد خواهی نوگرایی آزادی طلبی با هدف تاثیر پذیری برعامه مردم سخن می گوید نوعی نقد اجتماعی وطنز سیاسی . ۱/۲۵